

lægge det hele over paa Formue og Indtægt, en hel Masse Millioner paa en Gang. Jeg tror dog, at hvis man tænkte sig, at Rigsdagen vedtog en saadan Skat, vilde den Dag, da den skulde paalignes og betales, alle Rigsdagsmænd og Ministre straks blive affædigede enstemmig af hele Landet, fordi en saadan Skat vilde stille ganske enorme Krav til hver Mand's Pung, ogsaa til Smaa-folks, i alt Fald til de Folks, der have de smaa Indtægter. Folk vilde i det hele blive forskædede; de tænke sig nemlig ikke, hvor meget en saadan direkte Skat kunde blive til. Jeg tror heller ikke, at det vil være heldigt af den Grund, at Ligningsmyndighederne ville møde meget mere Vrangvilje, naar de staa over for en stor Skat, end naar de staa over for en lille. Selvangivelserne vilde ofte blive fejle, idet Folk mere vilde fristes til at bære sig galt ad over for en stor Skat end over for en mindre Skat som nu paa $1\frac{1}{4}$ pCt. Jeg tror ogsaa, at det lettere lader sig forsvare at gaa til tvungen Selvangivelse, fordi det ikke drejer sig om saa store Summer. Saa gælder det ogsaa om at faa begyndt. Naar man først har faaet en Indkomst- og Formuestat ført igennem, har man altid let ved at faa en Forhøjelse, naar man trænger til Penge: saa sætte vi Procenten lidt op baade paa Formue og Indtægt. Det er det første Skridt, der koster, saaledes siger man i Livet, og det kan man ogsaa sige her, og derfor mener jeg, det er fornuftigt, at man er begyndt med en mindre Skat. Vare man kan faa begyndt, synes jeg, saa er man godt paa Vej allerede. Men jeg kom bort fra Beføstningen ved denne Skats Gennemførelse, og der vil jeg mene, skønt jeg tror, det er lettere at ligne nu end tidligere, at det dog ikke vil blive billigere end i 1870, saa meget mere som den højtærede Minister foreslaar, at vi skulle have flere Stattekommissioner nu end den Gang. Saa vidt jeg ved, havde man i 1870 49 Stattekommissioner, men skal man have et større Antal end dette, vil det ogsaa koste flere Penge. Jeg mener imidlertid, at det er en Selvfølge, at man tager den Beføstning og den Ulejlighed, som er forbunden med denne Skat, for vil man Maalet, maa man ogsaa ville Midlerne. Det kan ikke nytte, at man mener, at en Formue- og Indkomststat kan paalignes uden Ulejlighed for Befolkningen — ved denne Lov saa Sogneraadene meget at gøre — eller at det kan ske uden stor Beføstning. Ogsaa Opkrævningen af de øvrige Skatter koster Penge, og der er ingen Ting eller i hvert Fald meget lidt, man faar gratis. Den Beføstning, der sikkerlig følger med

Lovforslaget, hvis Størrelse jeg ikke kender, men som dog sikkerlig ikke kan være mindre end efter Loven i 1870, affrækker mig derfor ikke. Lovforslaget kan jeg, som sagt, anbefale. Rettelser kunne finde Sted paa flere Punkter, og jeg haaber, at man paa nogle af de Punkter, jeg har nævnt, kan opnaa saadanne ved Forhandling med den højtærede Minister, men Princippet i Lovforslaget mener jeg, er godt, og jeg mener, vi skulle gøre vort til, at vi saa hurtigt som muligt kunne faa Forslaget gennemført. Jeg tror, at disse Lovforslag, navnlig det, der staaar først paa Dagsordenen, ogsaa i opdragende Retning vil faa stor Betydning. Jeg tror, det vil virke opdragende paa Bevillingsmagten, at vi ere naaede til en saadan Skat. Vi ville bedre kunne gennemføre Sparfommelighedsprincippet i Statshusholdningen, naar vi faa en saadan Skat indført. Fremdeles tror jeg, at den vil virke opdragende ude omkring i Kommunerne, der bedre end nu ville kunne lære at paaligne Skatterne efter fornuftige Statte regler. Endelig tror jeg, at den vil virke opdragende paa Privatmanden, som nu efterhaanden vil lære at føre Regnskab over sin Husholdning og opgøre sin Årsindtægt og Gæld til Stattekommissionen, hvad han i det hele taget har fortjent, og hvad han ejer. Skulle imidlertid disse Lovforslag gennemføres, haaber jeg, at man ikke vil knytte dem sammen med alt for mange andre Forslag. Jeg haaber, de maa kunne gaa deres egen Gang gennem Rigsdagen. De høre sammen, deri giver jeg den højtærede Finansminister Ret, der udtalte dette ved Forelæggelsen af Toldlovsforslaget. Han sagde nemlig da: „Jeg tror overhovedet, det vil være den rigtigste og solideste Vej at gaa, saaledes som jeg ogsaa nu har antydet, nemlig at holde den direkte og den indirekte Beskatning skarpt ude fra hinanden.“ Deri giver jeg den højtærede Minister Ret, vi maa holde de direkte og indirekte Skatter skarpt ude fra hinanden. Disse to Lovforslag kunne efter min Mening godt gaa deres Vej gennem Rigsdagen. Derfor skal man ikke lægge de øvrige Forslag til Side. Den højtærede Finansminister haabede, at man her vilde arbejde paa samtlige Statte Lovforslag. Jeg har det samme Haab; man behøver ikke at lægge de andre til Side, men at sammenkoble Forslagene kan blive meget farligt. I det hele taget fører den stærke Sammenkobling meget let til, at det hele strander. Jeg tror, man kunde være i Stand til at samle 10 rigtig gode Lovforslag sammen; men sagde man saa her i Folketinget: de 10 Lovforslag skulle følges ad, vil man være i Stand til ved en